رئیس‌جمهوری ایران در سیزدهمین سفر خارجی خود به کشورهای آمریکای لاتین رفت

کاراکاس در قابی دیگر

شرق: رئیس‌جمهوری ایران سیزدهمین سفر خارجی خود را به کشورهای آمریکای لاتین اختصاص داده است. در ادبیات دیپلماتیک از آمریکای لاتین با عنوان حیاط‌خلوت آمریکا نام برده می‌شود؛ اما ایران تلاش دارد با گسترش روابط خود با کشورهای این بخش از جهان، علاوه بر استفاده از ظرفیت‌های اقتصادی آن به نفع خود، نقش پررنگ‌تری در نظم جدید جهان ایفا کند. این را که تا چه میزان موفق باشد، تاریخ قضاوت خواهد کرد؛ همان‌گونه که تلاش دولت نهم و دهم برای حضور در این منطقه در آن روزگار از چشم‌ها پنهان نماند. البته دولت سیزدهم گسترش مناسبات خود با کشورهای این منطقه را با تغییر زاویه و اصلاح نگرش نسبت به گذشته تعیین کرده و حتی در سفر سال گذشته وزیر امور خارجه ایران به منطقه هم بارها بر توازن در مناسبات و توافقات برد-برد برای طرفین مورد تاکید قرار گرفته بود؛ اما نگاه افکار عمومی به آمریکای لاتین همچنان از سیاست امتیازدهی یک‌جانبه ایران بدون برداشت سیاسی و اقتصادی خاصی همراه است؛ بنابراین دولت سیزدهم کار سخت تغییر نگرش افکار عمومی را نیز برعهده دارد. به‌ویژه آنکه کشورهای تحت تحریم آمریکای لاتین ازجمله ونزوئلا، نیکاراگوئه و کوبا یعنی مقاصد سفر رئیس‌جمهور با بحران‌های اقتصادی جدی روبه‌رو هستند؛ اما فرصت‌های خوبی برای حضور ایران می‌توانند داشته باشند؛ به‌ویژه آنکه سرشار از منابع طبیعی بکر هستند و در بسیاری از زمینه‌ها مانند نیروی کار متخصص، استخراج منابع، تکنولوژی‌های روز و حتی تأمین محصولات کشاورزی خود با ضعف جدی مواجه هستند. بنابراین سفر رئیس‌جمهور ایران می‌تواند سفری مهم باشد، اگر منجر به توافقات مهمی شود؛ علی‌الخصوص که خوشایند کشور تحریم‌کننده ایران و کشورهای میزبان رئیسی نیست و جان کربی، هماهنگ‌کننده ارتباطات راهبردی شورای امنیت ملی کاخ سفید، روز دوشنبه به وقت محلی در جمع خبرنگاران در واشنگتن درباره سفر رئیس‌جمهوری ایران به آمریکای لاتین گفته است: «ایران باید درباره اهداف سفر رئیس‌جمهور این کشور به آمریکای لاتین صحبت کند».

به هر حال رئیسی در صدر هیئتی عالی‌رتبه سفر پنج‌روزه خود به منطقه آمریکای لاتین را با ورود به ونزوئلا آغاز کرده است؛ سفری که زمینه‌چینی‌اش از بهمن سال گذشته با حضور وزیر امور خارجه کشورمان در آمریکای لاتین کلید خورد. تلاش دستگاه دیپلماسی در اواسط زمستان سال گذشته برای ارتقای روابط در حوزه‌های اقتصادی، سیاسی و امنیتی بین تهران- کاراکاس دیروز به بار نشست و مقامات عالی‌رتبه ایران و ونزوئلا در حضور رؤسای جمهور دو کشور ۱۹ سند همکاری امضا کردند.

رئیسی پیش از آغاز آیین استقبال از او از طرف همتای ونزوئلایی خود در «کاخ میرافلورس» با حضور در مقبره «سیمون بولیوار»، رهبر انقلاب‌های آزادی‌بخش آمریکای لاتین، با اهدای تاج گل به مقام این سیاست‌مدار فقید ونزوئلایی ادای احترام کرد. رئیس‌جمهور در دفتر یادبود سیمون بولیوار متنی با عنوان «مبارزات مردم آمریکای لاتین به‌ویژه مردم ونزوئلا علیه سلطه و استکبار جهانی قابل تقدیر است، بدون‌تردید راه استقلال و آزادی اجرای عدالت و مقاومت و ایستادگی است. بدون‌تردید مردم و نهادهای او در دولت می‌تواند کشور خود را بدون دخالت بیگانگان به‌ویژه آمریکایی‌ها بسازند. به امید پیروزی و نهایی و اجرای عدالت» به یادگار نوشت و آن را امضا کرد.

«نیکلاس مادورو»، رئیس‌جمهوری ونزوئلا، در محل کاخ ریاست‌جمهوری این کشور، موسوم به «میرافلورس» به‌صورت رسمی از رئیسی استقبال کرد که پس از نواخته‌شدن سرود ملی دو کشور و ثبت عکس یادگاری، رؤسای جمهور ایران و ونزوئلا اعضای هیئت‌های عالی‌رتبه دو کشور را به یکدیگر معرفی کردند. همچنین مادورو نشان افتخار ملی ونزوئلا (نشان درجه یک زنان و مردان آزادی‌بخش ونزوئلا) را به رئیس‌جمهوری اسلامی ایران اعطا کرد.

عکس: پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری

مراسم امضای اسناد همکاری‌های دوجانبه ایران و ونزوئلا در حضور رؤسای جمهور دو کشور برگزار شد و مقامات عالی‌رتبه حاضر ۱۹ سند و تفاهم‌نامه همکاری امضا کردند. همکاری و مشارکت در حوزه‌هایی مانند «ارتباطات و فناوری اطلاعات، انرژی، بیمه، حمل‌ونقل دریایی، آموزش عالی، کشاورزی، دارویی و پزشکی، تبادلات فرهنگی و همچنین توسعه همکاری‌های معدنی» ازجمله اسناد مهم امضاشده میان وزرای امور خارجه، نفت، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، بهداشت و درمان و فرهنگ و ارشاد اسلامی با همتایان ونزوئلایی بود.

سپس رئیس‌جمهور در نشست مشترک مطبوعاتی گفت که ملت ایران دوستی خود را با مردم ونزوئلا اثبات کرده و نشان داده که دوست روزهای سخت آنان است. رئیسی با اشاره به اینکه روابط میان ایران و ونزوئلا روابط دیپلماتیک معمولی نیست؛ بلکه راهبردی است، گفت که برخورداری از منافع، نگاه و دشمن مشترک، همکاری‌های فی‌مابین را عمیق و راهبردی کرده است و از طرفی حجم تبادلات تجاری میان دو کشور به بالای سه میلیارد دلار رسیده است. در همین راستا وزیر امور خارجه کشورمان که رئیس‌جمهور را در این سفر همراهی کرده است، در فضای مجازی نوشت که بهره‌مندی ایران و ونزوئلا از منابع سرشار انرژی، ظرفیت‌های مکمل و مشترک اقتصادی و تجاری و وجود اراده جدی، ضامن اجرای توافق راهبردی ۲۰ساله و تحقق عملی منافع دو ملت است.

همچنین در ادامه رئیس‌جمهور در روز نخست این سفر در نشست مشترک بازرگانان ایران و ونزوئلا شرکت کرد و مؤثرترین راه مقابله با تحریم را قدرتمندشدن در زمینه اقتصاد دانست و گفت: جوانان ایرانی به وسیله شرکت‌های دانش‌بنیان از تحریم‌ها فرصت ساختند و توانستند ایران را در برابر تکانه‌ها به آرامش و ثبات برسانند. او همچنین بر ضرورت ایجاد دفتر فناوری در ونزوئلا تاکید کرد و گفت: در جهت تسهیل و تسریع توسعه مبادلات اقتصادی، با اجرای توافقات انجام‌شده، موانع گمرکی، بانکی و تعرفه‌ای مرتفع خواهد شد. رئیس‌جمهور با تأکید بر اینکه ظرفیت‌های به کار گرفته‌نشده چشمگیری برای افزایش مبادلات اقتصادی میان ایران و ونزوئلا وجود دارد، راه تحقق مناسبات ۲۰ میلیارددلاری را فعالیت و سرمایه‌گذاری جدی میان دو کشور عنوان کرد. رئیس‌جمهور وظایف سفرای ایران، دفاتر بازرگانی، خانه علم و فناوری و همه بخش‌های فعال در حوزه‌های صنعت، معدن و امور بانکی را تسهیل امور تجاری میان دو کشور و حل مشکلات شرکت‌های ایرانی دانست.

گزارش «شرق» از رأی مخالف بهارستان به دوفوریت لایحه عفاف و حجاب

لایحه‌ای که شاید به عمر مجلس یازدهم نرسد

معصومه معظمی: پس از ماجرای فوت مهسا امینی و اتفاقات سال گذشته، گروهی از شهروندان درباره پوشش رسمی تصمیم‌های متفاوتی گرفتند؛ تصمیم‌هایی که بازخوردهای مختلفی در بین جامعه و بخشی از بدنه حاکمیت داشت. جدا از بخشی از جامعه که این اقدام زنان را رفتاری مدنی تلقی کردند، عده‌ای هم بودند که رفتارهای رادیکالی بروز دادند؛ مثل تصویر ماست‌پاشی به سر و صورت دو زن که بازخوردهای زیادی داشت. در ادامه هم گروهی از افراد، برخی مسئولان اجرائی و حتی افراد غیرمسئول با سخنان و اظهارنظرهای نسنجیده و افراطی به این آتش دوقطبی دمیدند تا اینکه قوه قضائیه برای کنترل شرایط موجود، کوشید در لایحه‌ای تحت عنوان عفاف و حجاب، حدود و ثغور قانونی برای پوشش زنان تعیین کند. از آنجایی که طبق قانون قوه قضائیه نمی‌تواند لوایح خود را مستقیم به مجلس بفرستد و باید از طریق دولت این اقدام انجام شود، لایحه فوق را به دولت فرستاد و پس از بررسی در دولت، لایحه یادشده با قید دوفوریت تقدیم مجلس شد. اما با اعتراض‌ها و اشکال‌تراشی‌های برخی از مخالفان این لایحه مبنی بر اینکه مجازات تعیین‌شده در لایحه را کافی و بازدارنده ندانستند، مواجه شد و مخالفان خواستار بازگشت این لایحه به دولت شدند. بعد از افزوده‌شدن برخی حدود مجازات، لایحه دوباره به مجلس فرستاده شد و روز گذشته دوفوریت لایحه عفاف و حجاب در دستور کار بهارستان قرار گرفت. بااین‌حال، دوفوریت آن با ۱۳۳ رأی موافق، ۷۳ رأی مخالف و ۱۱ رأی ممتنع از مجموع ۲۲۴ نماینده به تصویب نرسید. یکی از نمایندگان مخالف دوفوریت این لایحه، جلیل رحیمی‌جهان‌آبادی، نماینده تایباد و باخزر بود که در مخالفت با دوفوریت این لایحه، آن را راهکاری برای حل این مشکل در جامعه ندانست و گفت: «معتقدیم این لایحه بیشتر از اینکه مشکل حجاب را حل کند، پوست‌خربزه‌ای زیر پای مجلس است. قوه قضائیه این لایحه را طراحی کرده اما تاختن آن بر ماست که می‌گویند چرا دین و خدا را قبول ندارید». او در ادامه اظهار کرد: «در اینکه بی‌حجابی یک بحران و آسیب است، شکی نیست؛ اما این لایحه شتاب‌زده و غیرکارشناسی، بدون ریشه‌یابی در جامعه نمی‌تواند مشکل بی‌حجابی را حل کند. فوریت این لایحه مورد تأیید نیست؛ چراکه در آن کار کارشناسی صورت نگرفته و یک امر اعتقادی و اخلاقی را به سطح یک جریمه نقدی نبستن کمربند تقلیل داده است. این توهین به افراد معتقد است. این لایحه نه نظر افراد متدین را تأمین می‌کند و نه افرادی را که دیدگاه متفاوتی دارند، قانع می‌کند». مخالف دیگر دوفوریت این لایحه، شیوا قاسمی‌پور بود که بیان کرد: «کسی در مجلس شورای اسلامی مخالف حجاب نیست، ولی مسئله این است که لایحه نوشته‌شده در حوزه بی‌حجابی بازدارنده نیست. در این لایحه سهم درستی نسبت به دین و شئونات شرعی وجود ندارد. مردم ما باغیرت بوده و زنان جامعه ما با ایمان و تلاشگر هستند. این لایحه با قانون مجازات اسلامی و قواعد امر معروف و نهی از منکر تناقض دارد. حجاب یک باور است؛ ما باید به این سمت برویم تا باور قلبی مردم نسبت به حجاب ذاتی باشد. امروز نه افراد باحجاب و نه افراد بی‌حجاب این لایحه را قبول ندارند». ازجمله دلایل مخالفت برخی نمایندگان با این لایحه دوفوریتی این بود که آن لایحه را عجولانه دانستند که کار کارشناسی مناسب روی آن انجام نشده است. سیدجلیل میرمحمدی میبدی نیز در صحن این‌طور گفت: «اگر لایحه عفاف و حجاب به‌صورت دوفوریتی بررسی شود، زمان کافی برای چکش‌کاری لایحه در کمیسیون وجود نخواهد داشت». او همچنین تأکید کرد که این لایحه نقاط ضعف درخور توجهی دارد. از این‌رو، پس از شنیدن سخنان موافق نماینده دولت و نظر موافقان و مخالفان لایحه عفاف و حجاب در مجلس، محمدباقر قالیباف، به عنوان رئیس مجلس دوفوریت لایحه فوق را به رأی نمایندگان گذاشت؛ اما دوفوریت آن به تصویب مجلس نرسید. پس از آن یک‌فوریت لایحه فوق به رأی گذاشته شد که با ۱۸۵ رأی موافق، ۳۰ رأی مخالف و هفت رأی ممتنع از مجموع ۲۲۷ نماینده حاضر در جلسه، به آن را دادند.

موضوع لایحه عفاف و حجاب از اولویت‌های اول جامعه امروز ماست

پس از بررسی فوریت لایحه عفاف و حجاب و رأی به یک‌فوریت آن، رئیس مجلس با بیان اینکه رأی به یک‌فوریت لایحه عفاف و حجاب برای افزایش دقت در بررسی، تدوین یک لایحه همه‌جانبه و سندی پرافتخار است که ابعاد مختلف آن کامل باشد، گفت: «هیچ شکی نیست که موضوع لایحه عفاف و حجاب از اولویت‌های اول جامعه امروز ماست و این وظیفه همه ماست تا در اینجا تلاش کنیم. از این باب که یک‌فوریت این مسئله تصویب شد، به این معنا نیست که مجلس به اهمیت این موضوع توجه نداشت؛ قطعا این موضوع از اولویت و اهمیت بالایی برخوردار است. واقعیت این است که این لایحه فقط جنبه جرم‌انگاری داشته، موضوع مربوط به حجاب قبل از اینکه بحث قضائی و جرم‌انگاری داشته باشد، یک بحث فرهنگی، اجتماعی، شرعی و فلسفی است و از همه مهم‌تر یک موضوع هویتی ما در انقلاب اسلامی و ایران عزیز است و بحث تمدنی ما محسوب می‌شود». رئیس مجلس افزود: «ما در مجلس مصمم هستیم با کمک یکایک شما و همه نخبگان جامعه که در اینجا دست نیاز دراز می‌کنیم به عزیزان خود در دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه و همه دلسوزان نظام که مجلس را کمک کنید. ما اگر به یک‌فوریت این لایحه رأی دادیم برای این بود که زمان داشته باشیم لایحه همه‌جانبه‌ای که ابعاد مختلف آن کامل باشد و سند پرافتخاری باشد تا از ولنگاری‌ها جلوگیری کند، تدوین شود. حتما عده‌ای هستند که معارض این موضوع هستند و با حجاب دشمنی می‌کنند که باید برخورد قضائی و قهری داشته باشیم. غافل نشوید که آموزش و پرورش و صداوسیما که در اینجا مهم هستند و دستگاه‌های فرهنگی نیز وظیفه دارند». اگرچه مجلسی‌ها به یک‌فوریت لایحه عفاف و حجاب رأی دادند و وعده داده شد که هرچه سریع‌تر به این مسئله رسیدگی شود، اما واقعیت این است که موضوعی مثل حجاب، یک امر فرهنگی و اعتقادی است و به قول برخی نمایندگان نمی‌توان صرفا با توسل به قانون یا جریمه نقدی یا به نقل از برخی با «محرومیت از خدمات اجتماعی و حتی تبعید» موضوعات مرتبط با حجاب را بررسی کرد.

نکته دیگری که در مخالفت مجلس با دوفوریت این لایحه می‌توان اشاره کرد، این است که برخی سعی دارند لایحه قوه قضائیه را که در دولت هم بررسی شده و مفادی به آن اضافه شده و لایحه دولت است و بخشی از جامعه نسبت به آن نقد دارند، به اسم مصوبه مجلس درباره حجاب ارائه بدهند. از این‌رو مجلسی که در آستانه انتخابات دوازدهم قرار دارد، با هوشیاری سعی کرد با عدم رأی موافق به دوفوریت آن و بررسی یک‌فوریتی این لایحه پرسروصدا، به بهانه بررسی دقیق‌تر و کارشناسانه‌تر از تصویب این لایحه شانه خالی کند.

شاید نیاز به قانون نباشد

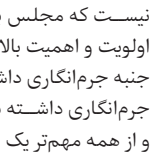

البته کاظم دلخوش اباتری، سخنگوی کمیسیون قضائی و حقوقی مجلس، در گفت‌وگو با «شرق» گفت: حدود یک سال از عمر مجلس یازدهم باقی است و عمر این مجلس به بررسی لایحه فوق کفاف می‌دهد اما نکته اینجاست که یک امر فرهنگی و اعتقادی بهتر است به شکل تعاملی در جامعه حل شود.

این نماینده چهار دوره مجلس درخصوص لایحه دوفوریتی عفاف و حجاب که در صحن علنی رأی لازم را به دست نیاورد و یک‌فوریت آن تصویب شد، به «شرق» گفت: «۴۴ سال از انقلاب می‌گذرد و از ابتدای انقلاب مردم غالبا معتقد به حجاب بودند، اما باید بررسی کنیم چه شد که به اینجا رسیدیم. باید به عملکرد خودمان برگردیم».

او اضافه کرد: «باید دراین‌باره تفکیکی صورت گیرد و شاید نیاز به قانون در این زمینه نداشته باشیم. دستگاه‌های فرهنگی باید کارشان را درست انجام دهند و بین کسی که عریان می‌شود با کسی که کمی حجابش شل است، تفکیک قائل شویم».

دلخوش با اشاره به اظهارات رهبری و شهید سلیمانی درخصوص زنان شل‌حجاب بیان کرد: «رهبری فرمودند اینها دختران ما هستند، حالا اگر روسری‌شان کمی عقب است نباید به آنها سخت بگیریم. سردار سلیمانی هم درباره اینکه چطور با فرزندان و دختران مردم برخورد شود، توصیه‌ای داشته است. بنابراین معتقدم آثار کار تبلیغی بیشتر می‌تواند روی جامعه تأثیر بگذارد تا تصویب قانون و اجبار. ضمن اینکه اکنون در جامعه شرایط به نحوی است که ۹۰ درصد مردم حجاب را مراعات می‌کنند. بنابراین در برخی مواقع نباید حساسیت‌ها را تشدید کنیم». نماینده مردم صومعه‌سرا در مجلس یازدهم ادامه داد: «بالابردن حساسیت آسیب‌زاست و واکنش جامعه را به دنبال دارد. خانواده‌هایی که معتقد و متدین هستند، در روابط اجتماعی تحت فشار قرار می‌گیرند. در نتیجه باید با موضوع حجاب معقول رفتار کنیم و با تندروی حساسیت‌ها را بالا نبریم».

سخنگوی کمیسیون قضائی و حقوقی مجلس یازدهم همچنین گفت: «با بررسی در کشورهایی که توانسته‌اند تعادل را در جامعه برقرار کنند، باید ببینیم چگونه این تعادل را ایجاد کرده‌اند. از تندروی در هر بخش، چه در بی‌حجابی و اشاعه آن و چه تندروی‌ها در برخورد با بی‌حجابی که جامعه را ملتهب و نگران می‌کند، باید پرهیز شود».

او در توضیح دلیل مخالفت مجلس با دوفوریت لایحه عفاف و حجاب بیان کرد: «من معتقد به تعامل با جامعه هستم. ما کامل در جریان لایحه‌ای که دولت به مجلس آورد نیستیم، اما اگر قرار است کار فرهنگی شود و قانونی هم نوشته شود، پس باید قانون متقن و جامع باشد و عموم مردم از نفع آن بهره‌مند شوند. ما تشخیص دادیم با این لایحه دوفوریتی که کار کارشناسی دقیقی روی آن انجام نشده و شتاب‌زده است، نمی‌توانیم به اهداف مدنظر برسیم، لذا به دوفوریت آن رأی ندادیم». دلخوش در پاسخ به اینکه آیا بررسی یک‌فوریت این لایحه به عمر مجلس یازدهم می‌رسد؟ گفت: «به عمر مجلس یازدهم می‌رسد؛ چراکه از خرداد امسال تا خرداد سال آینده که مجلس جدید مستقر شود، وقت داریم. اما به اعتقاد من با توجه به انتخابات پیش‌رو ممکن است برای بررسی بیشتر و چکش‌کاری، لایحه فوق به کمیسیون حقوقی و قضائی ارجاع داده شود تا از نظر کارشناسی افراد جامعه و خبرگان جامعه و نظر مردم استفاده کنیم». این نماینده چهار دوره مردم صومعه‌سرا در مجلس افزود: «هیچ چیزی بهتر از تعامل در جامعه نیست. ما باید بپذیریم تندروی‌های نادرست و بیجای ما از اول انقلاب تاکنون باعث شد که بخشی از جامعه را از دست بدهیم. اینکه چه شد که اول انقلاب همه چیز را مراعات می‌کردیم و بچه‌های ما نماز شب می‌خواندند، اما امروز به جایی رسیده‌ایم که دنبال جمع‌کردن بی‌حجابی در جامعه هستیم، بخشی از آن ناشی از تبلیغات مسموم رسانه‌های بیگانه است و مقصر بخش دیگر آن عملکرد خود مسئولان است و نمی‌توانیم منکر این واقعیت شویم».

دلخوش در واکنش به این سخنان که در ماجرای اعتراضات اخیر یک‌سری اظهارنظرهای نامناسب و تندروی‌ها باعث شد بخشی از جامعه مقابله با پوشش رسمی را یک رفتار مدنی بداند و برخی هم این رفتار را برای لجباری با ناکارآمدی برخی مسئولان اجرائی انجام دادند، گفت: «این صحبت را قبول دارم».

حجاب نیاز به آموزش دارد، نه سکوت و نه تندروی

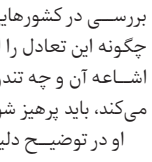

محمدرضا صباغیان، نماینده مردم مهریز و بافق در مجلس نیز در گفت‌وگو با «شرق» در پاسخ به اینکه آیا مقوله حجاب که یک امر فرهنگی و اعتقادی است، نیاز به قانون دارد که به دنبال ارائه لایحه دوفوریتی و یک‌فوریتی به مجلس برای مقابله با کم‌حجابی هستید؟ گفت: «اینکه دوفوریت لایحه عفاف و حجاب در مجلس رأی نیاورد و یک‌فوریت تصویب شد، به دلیل این بود که فرصت بیشتری برای بررسی این لایحه مهم اختصاص داده شود؛ چون موضوع مهمی است و آثار اجتماعی و فرهنگی مختلفی می‌تواند در جامعه داشته باشد. بنابراین برای بررسی آن لازم بود زمان بیشتری داشته باشیم». این نماینده مجلس همچنین درباره الزام و ضرورت قانون‌گذاری در بحث حجاب این‌طور گفت: «به اعتقاد من وضعیت موجود حجاب درست نیست، اما اینکه بخواهیم برای یک امر فرهنگی جریمه ببندیم و سخت‌گیری‌های بیان‌شده در لایحه را لحاظ کنیم، در جامعه نتیجه عکس دارد».

او همچنین تأکید کرد: «باید اقدامی با محوریت کار فرهنگی و آموزشی انجام شود، نه اینکه با تنبیه، جریمه و سخت‌گیری بخواهیم یک امر اعتقادی و فرهنگی مثل حجاب را به جامعه بقبولانیم. سکوت در قبال وضعیت امروز حجاب درست نیست و تندروی هم درست نیست. بنابراین باید یک روش میانه با محوریت آموزش را درباره حجاب در پیش بگیریم».

گزارش

بررسی صلاحیت وزیر پیشنهادی صنعت، معدن و تجارت بدون حضور رئیسی

علی‌آبادی وزیر شد

روز گذشته جلسه بررسی صلاحیت عباس علی‌آبادی، وزیر پیشنهادی صنعت، معدن و تجارت، بنا به درخواست معاون پارلمانی رئیس‌جمهور و با تصمیم هیئت‌رئیسه مجلس شورای اسلامی بدون حضور رئیس‌جمهور و با حضور معاون اول دولت و ریاست محمدباقر قالیباف تشکیل شد. مطابق آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی رئیس‌جمهور یک ساعت فرصت داشت تا درباره برنامه‌های وزیر پیشنهادی صحبت کند اما با توجه به سفر خارجی، مجلس از این بخش عبور کرد. سپس سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن و سخنگوی کمیسیون اقتصادی گزارش کمیسیون را ارائه دادند. سپس دو مخالف و دو موافق با حفظ ترتیب یک مخالف و یک موافق هرکدام ۱۵ دقیقه فرصت دارند تا مطالب خود را ارائه کنند یا زمانی از وقت خود را به نماینده دیگری بدهند و در انتها نیز وزیر پیشنهادی به مدت ۳۰ دقیقه به دفاع از برنامه‌های خود خواهد پرداخت. به گزارش ایسنا، سیدغنی نظری، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، در جریان بررسی صلاحیت علی‌آبادی به عنوان مخالف گفت که وزیر پیشنهادی صنعت، معدن و تجارت برنامه‌ای برای توجه به مناطق محروم ندارد، سؤال این است آیا قرار است همچنان شرکت‌های بزرگ در مناطق محروم سرمایه‌گذاری نکنند؟ او با طرح این پرسش که برنامه وزیر پیشنهادی صنعت، معدن و تجارت برای افزایش رایزن فرهنگی چیست؟ گفت: آیا شما با واردات خودرو مقابله می‌کنید؟ برنامه شما برای واردات خودروهای کارکرده چیست؟ شما برای تأمین کالاهای داخلی و تولید داخل چه برنامه‌ای دارید؟ مردم به‌خصوص زوج‌های جوان در تأمین کالاهای خانگی با مشکل مواجه هستند.

مهدی عسگری، نماینده مردم کرج در مجلس شورای اسلامی نیز به عنوان مخالف گفت: وزیر پیشنهادی صنعت، معدن و تجارت مدیری موفق در یک بنگاه بزرگ صنعتی است اما در کلیدواژه‌هایی که در برنامه‌های خود تأکید داشته است نشان می‌دهد که تفکر ایشان شباهت زیادی با تفکر اقتصاد سرمایه‌داری دارد. وی تصریح کرد: انتظار می‌رود وزیر پیشنهادی نسبت خود را با تفکر اقتصاد نئولیبرال مشخص کند. آیا برای مدیریت خود از صاحبان این تفکر و حلقه نیاوران بهره خواهند برد؟ بنده راجع به ارز از ایشان سؤال کردم و ایشان تأکید داشتند که نرخ ارز را به نرخ بازار آزاد تک‌نرخی خواهند کرد. سؤال این است که با کدام بازار قرار است تک‌نرخی شود؟ تجربه رئیس کل سابق بانک مرکزی را فراموش نکنید.

اما حبیب‌الله دهمرده، نماینده مردم زابل در مجلس شورای اسلامی، به عنوان موافق با بیان اینکه «وزیر پیشنهادی صنعت، معدن و تجارت برنامه علمی و کارشناسی دارد»، گفت: علی‌آبادی شجاع است و اهل رانت و باج‌دادن نیست. وی تصریح کرد: آقای علی‌آبادی را چند سال است که می‌شناسم، او دارای برنامه علمی و کارشناسی کوتاه، میان و بلندمدت است و افق دید وسیعی دارد. علی‌آبادی ریسک‌پذیری و خطرپذیری را در دستور کار دارد، او شجاع است و می‌تواند «نه» بگوید و اهل رانت و باج‌دادن نیست و عملیاتی کار می‌کند.

محمدمهدی زاهدی، عضو کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری مجلس شورای اسلامی هم به‌عنوان موافق گفت که وزیر پیشنهادی صنعت، معدن و تجارت، آشنایی خوبی با بخش خصوصی دارد. نماینده مردم کرمان در مجلس شورای اسلامی یادآور شد: ۵۰ درصد جی‌دی‌پی کشور را در وزارت صمت می‌بینیم و قسمت عمده‌ای از حوزه خصوصی کشور و بازار ما در آن قرار دارد و همچنین بازار ارز به صورت مستقیم و غیرمستقیم به نوعی با این حوزه مرتبط است که علی‌آبادی به عنوان وزیر پیشنهادی صنعت، معدن درباره ارتباط‌گیری با بخش خصوصی بیش از ۱۰ سال به عنوان مدیر موفق بخش خصوصی بوده است و کسی است که ضمن آنکه به مسائل و مشکلات دولت آشنایی دارد با بخش خصوصی نیز کاملا نزدیک بوده و این پیام مثبتی برای دفاع از ایشان است.

از سوی دیگر جلال محمودزاده، نماینده مردم مهاباد در مجلس شورای اسلامی، به عنوان مخالف گفت: سؤال این است که ما از کجا مطمئن باشیم وزیر صنعت، معدن و تجارت در دام مافیای خودروسازی نخواهد افتاد؟ وی در ادامه بیان کرد: انتظار می‌رود وزیر پیشنهادی برنامه‌های خود را برای ساماندهی صنعت خودروسازی اعلام کند. اگر مجلس شورای اسلامی به شما اعتماد کرد در بحث ساماندهی خودروهای داخلی تلاش ویژه‌ای کنید و اجازه ندهید در دام مافیای خودروسازی داخلی قرار بگیرید.

وی ادامه داد: در بحث صنایع معدنی نیز امروز بیشتر به سمت خام‌فروشی رفته‌ایم و کشورهای منطقه از محصولات خام معدنی ما استفاده می‌کنند و معادن ما ارزش افزوده‌ای برای کشورمان ندارد. وزیر صنعت، معدن و تجارت باید برنامه ویژه‌ای برای فاصله از خام‌فروشی معادن داشته باشد و ارزش افزوده معادن به کشور بازگردانده شود. جلیل رحیمی‌جهان‌آبادی، نماینده مردم تربت جام در مجلس شورای اسلامی، از برنامه ارائه‌شده توسط وزیر پیشنهادی صمت انتقاد کرد و گفت: ظرف کمتر از نیم‌ساعت می‌شود ۵۰ مورد مانند این‌گونه برنامه‌ها را در میدان انقلاب تهیه کرد. او بیان کرد: شما دارید برای وزارتخانه‌ای تصمیم می‌گیرید که سرنوشت مردم در آنجا رقم می‌خورد؛ ۴۰ درصد تولید ناخالص داخلی، ۳۳ درصد حوزه اشتغال کشور، ۷۵ درصد صادرات غیرنفتی، واحدهای صنعتی نیمه‌کاره، ارز تأمین‌نشده، خودروهای لگن و بی‌کیفیت، برنامه‌های شعاری و بی‌کیفیت که می‌شود از خیابان انقلاب ده‌ها مورد از آن پرینت گرفت و ارائه کرد. شما نماینده ملتی هستید که برای هر تصمیم، هر رأی و هر نظری که می‌دهید باید به خدا و این ملت پاسخ‌گو باشید. از برنامه‌هایی که آقای وزیر به شما ارائه داده‌اند در کمتر از نیم‌ساعت می‌شود ۵۰ تا از این برنامه‌ها را در میدان انقلاب تهیه کرد.

اما مهرداد گودرزوند، نماینده رودبار در مجلس شورای اسلامی، به‌عنوان موافق گفت: برخی نمایندگان بدون آنکه حتی یک خط از برنامه‌های وزیر پیشنهادی صنعت، معدن و تجارت را خوانده باشند با آن مخالفت کرده و مجلس را متهم می‌کنند. وی تصریح کرد: آقای علی‌آبادی فردی توانمند در بعد اجرائی و عملکردی است، اما برخی بدون آنکه یک صفحه از برنامه‌های او را خوانده باشند با او مخالفت کرده و حتی مجلس شورای اسلامی را متهم می‌کنند. نباید منافع شخصی را بر منافع مردم ترجیح دهیم که این ظلم به مردم است.

محمدرضا پورابراهیمی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی هم به‌عنوان موافق گفت: رویکردهای وزیر پیشنهادی صمت با مأموریت‌های کمیسیون اقتصادی انطباق دارد. وزارت صمت هم بخش صنایع و هم بخش بازرگانی و داخلی است و مأموریت بخش بازرگانی داخلی و خارجی بر عهده کمیسیون اقتصادی است.

سپس عباس علی‌آبای، وزیر پیشنهادی صنعت، معدن و تجارت، در دفاع از برنامه‌هایش در جلسه علنی امروز مجلس شورای اسلامی گفت: باید از سرمایه‌های خرد مردم و بازار سرمایه برای تأمین مالی پروژه‌ها استفاده کنیم. وی گفت: به عنوان کسی که از کف صنعت آمده‌ام، راهبردهای ارائه‌شده در برنامه خود را راهبردهای باارزشی می‌دانم. حمایت از تولید مشترک با برندهای معتبر بین‌المللی یکی از این راهبردهاست. برنامه راهبردی دوم توسعه زیرساخت‌های تجاری با استفاده از دیپلماسی تجاری اقتصادی است.

در ادامه اعضای دولت که در صحن حضور داشتند (مخبر معاون اول رئیس‌جمهور، اسماعیلی رئیس دفتر رئیس‌جمهور، اسلامی رئیس سازمان انرژی اتمی، محرابیان وزیر نیرو و مرتضوی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی) جلسه را ترک کردند و روند رأی‌گیری برای صلاحیت وزیر پیشنهادی صمت آغاز و تعرفه‌های رأی‌گیری بین نمایندگان پخش شد.

در نهایت عباس علی‌آبادی با ۱۸۷ رأی موافق ۵۸ رأی مخالف و هشت رأی ممتنع نمایندگان مجلس شورای اسلامی وزیر صنعت، معدن و تجارت شد.